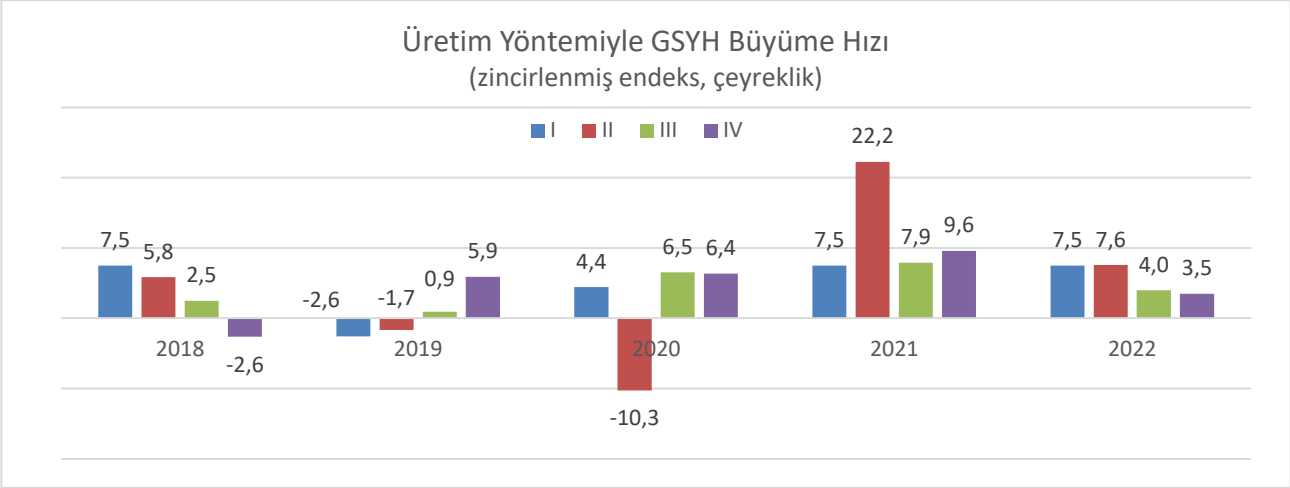
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
SANAYİ POLİTİKALARI VE KALKINMA MERKEZİ

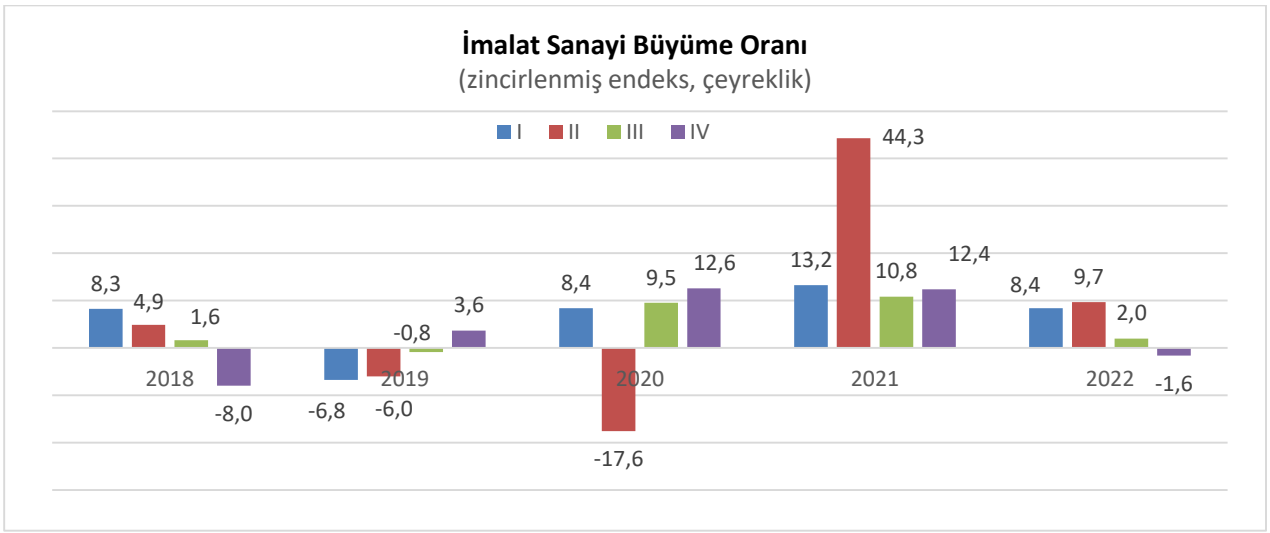
Şubat 2023
Sayı: 2023(6)

EKONOMİ VE SANAYİ BÜLTENİ

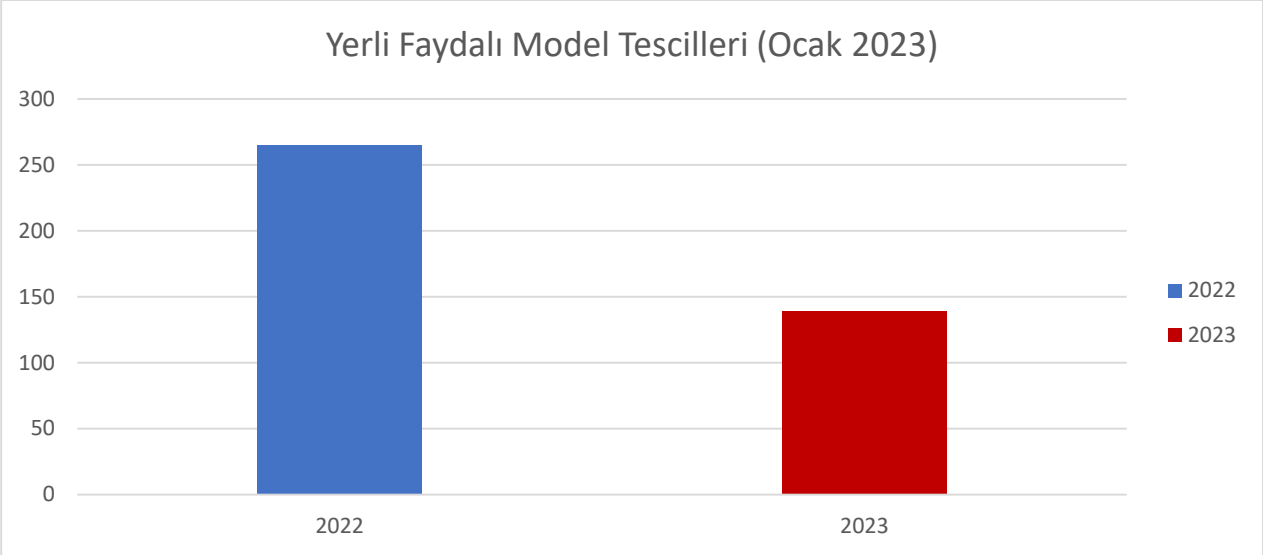
Kaynak: TÜİK

- Üretim yöntemine göre 2022 yılında çeyreklik dönemler itibarıyla büyüme oranında peşpeşe düşme gerçekleşmiştir. GSYH artış oranındaki düşme özellikle yılın ikinci çeyreğinde görülmektedir. İlk iki çeyrekte %7,5 ve %7,6 oranında olan büyüme hızı III. çeyrekte %4,0 IV. çeyrekte %3,5 oldu. Finans ve sigorta faaliyetleri 2022 yılında %21,8 ile en yüksek artışı kaydetti.
- GSYH'yi oluşturan iktisadi faaliyet kollarında büyüme oranları incelendiğinde ise; 2022 yılında bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; finans ve sigorta faaliyetleri toplam katma değeri %21,8, hizmet faaliyetleri %11,7, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %9,9, bilgi ve iletişim faaliyetleri %8,7, diğer hizmet faaliyetleri %5,8, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %4,8, gayrimenkul faaliyetleri %4,3, sanayi %3,3 ve tarım sektörü %0,6 arttı. İnşaat sektörü ise %8,4 azaldı.

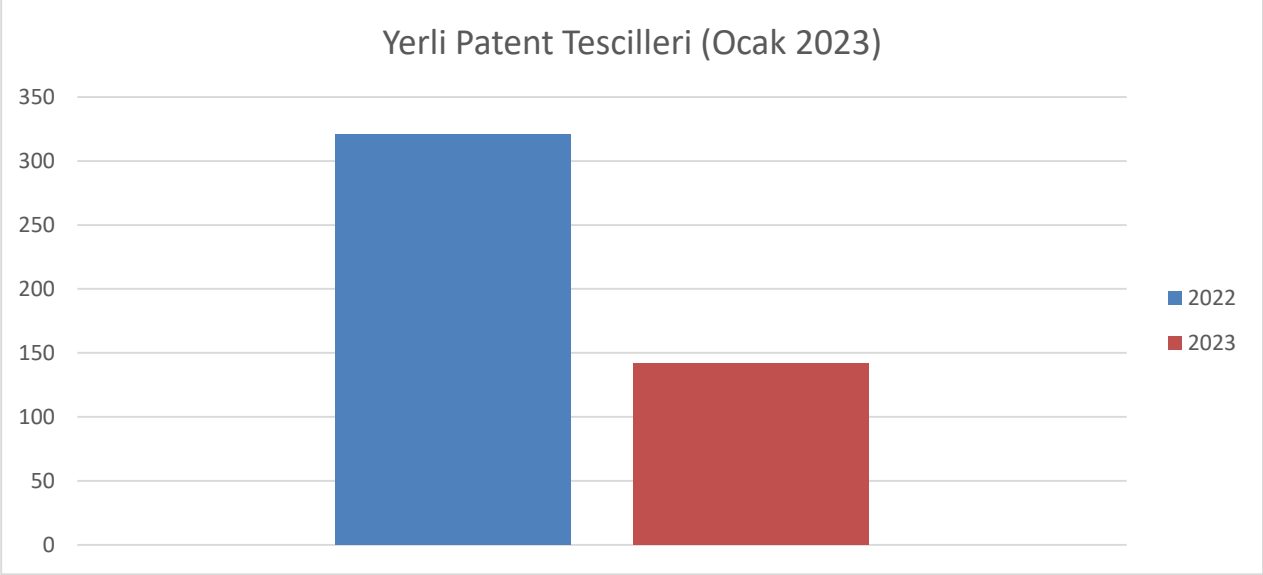
Kaynak: TÜİK

- Üretim yöntemine göre 2022 yılında çeyreklik dönemler itibarıyla büyüme oranları 2021 yılındaki aynı çeyrekliklere göre oldukça düşük seyrettiği görülmektedir.
- İmalat sanayi 2022 yılının ilk dokuz ayında büyüdü. I. çeyrekte %8,4; II. çeyrekte %9,7'lik yüksek büyüme oranlarına karşın, III. çeyrekte %2 büyüdü. 2022 yılı IV. çeyreğinde ise %1,6 oranında küçüldü.

Kaynak: TURKPATENT

- TÜRKPATENT ve PCT (Patent İşbirliği Anlaşması) çerçevesinde toplam yerli faydalı model tescil sayısı Ocak 2022'de 265 iken, %47,5 oranında düşüşle Ocak 2023'de 139 olarak kaydedildi.

Kaynak: TURKPATENT

- TÜRKPATENT, PCT (Patent İşbirliği Anlaşması) ve EPC (Avrupa Patent Sözleşmesi) çerçevesinde toplam yerli patent tescil sayısı Ocak 2022'de 301 iken, %56,1 oranında düşüşle Ocak 2023'de 132 adet olarak gerçekleşti.

İhracat (FOB) (Ocak 2023)		
	İhracat Payı (%)	**Ocak 2022'ye Göre Değişim (%)**
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	4,2	16,4
Madencilik ve Taşocakçılığı	1,6	-15,3
İmalat Sanayi	93,6	10,6
İthalat (CIF) (Ocak 2023)		
	İthalat Payı (%)	**Ocak 2022'ye Göre Değişim (%)**
Sermaye (yatırım) Malları	11,0	32,7
Ara (hammadde) malları	80,3	15,5
Tüketim Malları	8,7	70,6

Kaynak: TÜİK

- Ekonomik faaliyetlere göre sınıflamada (ISIC REV.4) ihracatta, 2023 Ocak ayında imalat sanayinin payı %93,6, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %4,2, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,6 olarak gerçekleşti.
- Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre (BEC) ithalatta, 2023 Ocak ayında ara mallarının payı %80,3, sermaye mallarının payı %11,0 ve tüketim mallarının payı %8,7 oldu.

Teknoloji Yoğunluğuna göre İmalat Sanayi Dış Ticaret Payı (Ocak 2023)		
İhracatta (FOB) Teknoloji Yoğunluğu		
	İhracat Payı (%)	**Ocak 2022'ye Göre Değişim (%)**
Yüksek Teknolojili Ürünler	3,1	42,7
Orta Yüksek Teknolojili Ürünler	36,9	22,0
Orta Düşük Teknolojili Ürünler	27,2	-1,5
Düşük Teknolojili Ürünler	32,9	8,0
İthalatta Teknoloji Yoğunluğu		
	İthalat Payı (%)	**Ocak 2022'ye Göre Değişim (%)**
Yüksek Teknolojili Ürünler	10,0	41,4
Orta Yüksek Teknolojili Ürünler	35,8	9,3
Orta Düşük Teknolojili Ürünler	43,5	92,4
Düşük Teknolojili Ürünler	10,7	23,1

Kaynak: TÜİK

- Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.4 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamakta olup, Ocak 2023'te imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %93,6 düzeyindedir.
- Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,1'dir.
- Ocak ayında imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %73,6'dır.
- Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %10,0 olarak gerçekleşmiştir.

BAŞLICA MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER

Gayrisafi Yurtiçi Hasıla Fiyat İstikrarı:

- Üretim yöntemine göre IV. çeyrekte GSYH büyüme oranı, zincirlenmiş hacim endeksi olarak (2009=100) %3,5 oldu. Üretim yöntemine göre yıllık GSYH, **zincirlenmiş** hacim endeksi olarak (2009=100), 2022 yılında bir önceki yıla göre %5,6 arttı. Üretim yöntemine göre **cari fiyatlarla** GSYH, 2022 yılında bir önceki yıla göre %107,0 artarak 15 trilyon 6 milyar 574 milyon TL oldu.
- **Kişi başına GSYH** 2022 yılında 176.589 TL, ABD doları cinsinden 10.655 olarak hesaplandı.

Fiyat İstikrarı:

- **Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE)** bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık bazda Ocak 2021'de %14,97; Ocak 2022'de %48,69; Ocak 2023'de %57,68 oranında arttı. **Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE)** bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık bazda Ocak 2021'de %26,16; Ocak 2022'de %93,53; Ocak 2023'de %86,46 oranında arttı.

İşsizlik:

- Mevsim etkisinden arındırılmış **işsizlik oranı**, III. çeyreğe göre 0,2 puan artışla %10,2'ye yükseldi. 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2022 yılı son çeyreğinde 3 milyon 583 bin kişi oldu. İşsizlik oranı erkeklerde %8,5, kadınlarda %13,6 olarak tahmin edildi.
- Mevsim etkisinden arındırılmış **istihdam oranı** III. çeyreğe göre 0,7 puan artışla %48,4'e yükseldi. Bu oran erkeklerde %65,8 iken kadınlarda %31,3 olarak kaydedildi.
- 15-24 yaş grubunu kapsayan **genç nüfusta işsizlik oranı** III. çeyreğe göre 0,5 puan artarak %19,2 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %15,8, kadınlarda ise %25,5 olarak tahmin edildi.
- **Sektörel olarak** bakıldığında mevsim etkisinden arındırılmış istihdam edilenlerin sayısı III. çeyreğe göre tarım sektöründe 62 bin kişi, sanayi sektöründe 90 bin kişi, inşaat sektöründe 57 bin kişi, hizmet sektöründe 356 bin kişi arttı. Böylece istihdam edilenlerin %15,7'si tarım, %21,4'ü sanayi, %6,1'i inşaat, %56,8'i ise hizmet sektöründe yer aldı.
- Haftalık ortalama **fiili çalışma süresi** 2022 yılı IV. çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 0,7 saat artarak 44,3 saat olarak gerçekleşti.
- Mevsim etkisinden arındırılmış **atıl işgücü oranı** %20,8 olarak kaydedildi.

Dış Ticaret:

- Ocak 2023'te ayında **dış ticaret açığı** bir önceki yılın aynı ayına göre %38,4 artarak 10 milyar 290 milyon dolardan, 14 milyar 237 milyon dolara yükseldi.
- **İhracatın ithalatı karşılama oranı** 2022 Ocak ayında %63,0 iken, 2023 Ocak ayında %57,6'ya geriledi.

Hazırlayan:	**İletişim:**
Prof. Dr. Betül GÜR (Merkez Müdürü)	spkm@ticaret.edu.tr **+90 444 0 413**

ÖNEMLİ: Bu yayın sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bülten ulusal ve uluslararası resmi kurumların güncel verileri derlenerek hazırlanmaktadır. İstanbul Ticaret Üniversitesi, bültendeki bilgilerin kullanılmasından kaynaklı olarak doğabilecek ekonomik, finansal, hukuki vb. zararlardan doğrudan ya da dolaylı olarak sorumlu değildir. Bültende yer alan bilgilerden kaynak gösterilmek suretiyle faydalanılabilir.